

lent, quia ex opposito consequentis, infertur oppositum antē; oppositum, consequentis est ista. Hęc essentia non hęt filium, ergo antecedens falsum. Hęc essentia est pater.

Ad primum argum, dicit Mag. vnum notandum q̄ res non sermoni, sed sermo rei, est subiectus: Ideo oportet accommodare sermones Doctorum ipsiis rebus vt sunt. Igitur quando dicitur q̄ essentia est genita, quia filius est de substantia, & de sapientia, & essentia patris interpretari oportet illas auctoritates, q̄ nō respiciunt productionem essentię, vt essentia, quia est aeterna, sed respiciunt ipsum suppositum, quod est eiūdēm naturę cum producente, Ideo dicatis cum Magistro. Filius in diuinis.

Est de essentia genitus, i. quicquid habet nascendo habet, & quia in generatione communicatur essentia, ergo est suppositum de essentia patris, qui generando communicauit.

Ita, quando dicitur est de substantia, de sapientia, & natura patris, est suppositum in illa substantia, quam communicauit illi pater. Quoniam ratione dicuntur habere esse, per fundatum, quod est substantia.

R. esse de substantia, & de essentia dupliciter.

Vel essentialiter, { Essentialiter, & hoc non, quia non generat.

Vel personaliter, { Personaliter, qui generatur a patre & hoc sic.

Ad 1. non est ex nihilo, non ex aliena substantia, ergo est essentia. Trāfāt, ergo generatur essentia, negatur Et quando dī, Omnis filius generatur a patre, translat, sed hęt essentię, ergo Filius hęt essentię, ergo genita. R.

Propositiones categorię si debeant esse vera vniuersaliter, oportet vt habeant duas limitationes.

Prima dicitur esse formalis { Formalis ratio est quando in subiecto includitur prædicatum, exem.

2. Dicitur esse reduplicatiua. { In ratione formalis includitur Pater. Non possum intelligere filium nisi praconcipiam patrem cuius est origo.

2. R equirrit. R equiplicatio in subiecto, vt tollantur alij conceptus. Ut omnis filium in quantum filius est a patre genitus, Modo accedo ad propositionem, quando dicitur hac essentia dinamica est filius, non est vera nec formaliter, nec reduplicatiua.

Non formaliter, quia prædicatum q̄ est filius, non includitur in ratione formalis essentia: Nam essentia potest diffiniri, & describi fine filio, cum sit quid absolutum, { Est tamē vera identice. R. ergo q̄ est Non reduplicatio, quia essentia in quantum essentia non est filius. { vera propostio idem, non formaliter, & hac Responsone oīa alia solu possunt. Hęc quo ad presentem lectionem, in qua habuisti q̄ &c.

In seq̄lect, examinabo questionem Io. Bachonis in qua multa querit. Primum an sit in diuinis principiū elicitiū, & actus elicitiū? 2. An filius sit formalis terminus productus passiū? 3. An rō formalis principianus sit essentia vel relatio: Ideo erit circa hoc, q̄o quid sit illud princ. elicitiū, & q̄d constitutus suppositū p̄s.

*esse de substantia
dia dupl.*

*Propositiones
cashe, sumun-
tur dupl.*

LECTIO VIGESIMA PRIMA.

In qua examinatur quid sit constitutivum patris, & quid sit principium elicitiū? Vbi propono quatuor, videlicet, Magister Bachonis confirmationem, quod est primum.

Secundum, quod est principium elicitiū. Tertium, quid constitutus patris suppositionem. 4. Difficultates cum solutionibus.

Quo ad continuationem, Maxima est continuatio. Nam cum Mag. Sent. ostenderit in dist. 5. quod essentia nullo modo generat, sed persona patris generat, & filius generatur potest oriri dubium si in patre nō reperitur nisi essentia, & relatio, quid constitutus suppositum patris ad hoc vt possit generare?

Non possumus dicere q̄ sic essentia, quia tunc omnes alia persona generarent cum habeant essentiam. Non possumus dicere q̄ sit relatio, quia relatio oritur ex generatione actuali, vnde ex productione filii oritur respectus mutuus inter productum, & producentem, qui dicitur Paternitas, & filatio, ergo non est dividendum, quod suppositum patris generet: Ideo Doctor Noster, vt tollat hanc difficultatem, querit de principio constitutio patris, & sic apparet maxima connexio, & ingeniosa continuatio.

Quo ad secundum. Quid sit istud constitutivum patris, Inuenio multos, & per illustres Doctores tractantes hanc materiam diffuse in hac Dist. & in 26. huius pater, & præcipue.

Damascenus, { Damascenus tenet q̄ esse ingenitum constitutus patris suppositum,

Scotus, { Scotus Aureolus, & Michael noster tenet q̄ suppositum patris constitutus per

Aureolus, { ipsum generare,

Henricus, { Henricus tenet cu Doctore Nostro, q̄ potentia generandi, vel generatiuitas con-

Michael & stituit patris suppositum.

Doctor noster. { Examinem us primo Doctoris mentem. Dicit Io. Bachonus, q̄ Generatiuitas in patre dicitur esse prima & principialis ratio constitutendi suppositum patris. Probatur.

Illa dicitur esse vera, & propria ratio formalis constitutiva aliquius suppositi, quo illud suppositum est incomunicabile, & distinctum ab omnibus alijs, & est a se.

At generatiuitas est ratio incomunicabilis alteri a patre, ergo generatiuitas est patris constitutiva.

Maior est manifesta ex Aristotele, & omnibus Philosophis, & præcipue ex paraphrasi Metaphy. Tractatu, 2. colim. 12. vbi loquitur, q̄ rerum distinctione sumuntur penes causas efficiētes, materiales, & finales, & præcipue penes formam. Minor etiam patet, q̄ generatiuitas sit incomunicabilis, quia pater generat.

Confirmat opinionem suam ex doctrina philosophi, & aliorum D. Doctor, & primo exemplo ostendit.

Imperator dicitur esse viator. Quero per quam rationem formalem constituitur viator? Forsan, quia superauerit Regem Turcharum? Minime, quia superare dicit actionem: dicit operationem: At operationes sunt suppositorum, supposita nō operantur nisi sint constituta in essentiali, & virtuali, & formali, vt possint operari, ergo oportet aliquid praecedens ipsam viatorium: istud autem erit aptitudo foris ad vincendum. A simili. Si primum suppositum debet generare, & producere actum elicitiū, quod est filius, oportet, quod primum suppositum sit constitutum aptum ad generandum: At aptitudo ad generandum dicitur esse generatiuitas, potentia apta ad generationem, ergo ipsum primo constitut.

*constitutivum
patris.*

Micha. 1. D. 5.

com. 3.

Hen. sum. art.

39. q. 4.